

ФАРБЫ БЛІЗКАЙ СЕРБІІ

У Мінску напярэдадні візіту Прэзідэнта Сербіі Таміслава Ніколіча ў Беларусь пабачыла свет унікальная «анталогія дружбы» — «Беларусы пра Сербію і Югаславію = Белорусы про Сербию и Югославию» (Мінск, выдавецтва «Белпринт»).

Ёмісты том складаецца са шматлікіх мастацкіх і мастацка-публіцыстычных, дакументальных публікацый розных гадоў, розных дзесяцігоддзяў. Пачатак — верш Максіма Багдановіча «Песні. Сербская («Хто там едзе па Касову Полю?»)».

Гісторыя прысутнасці тэмы Югаславіі, Сербіі ў беларускім прыгожым пісьменстве. І, вядома, сама гісторыя паездкаў, сустрэч, адкрыццяў, увагі да лёсу братняга народа. Не магу ўтрымацца, каб не працаваць пакульчы, палымяныя радкі Янкі Купалы, напісаныя ў драматычны, трагічны час: «(...) Азірніцеся па баках, беларусы! Шырыцца і расце ў роднай па крыві Югаславіі сакаліны партызанскі рух. Немцы закляваюць грознымі плакатамі залітую крывёю краіну. — За кожнага забітага немца будзе расстрэліна і павешана сто сербаў. Смахам сустракаць фашысцкія пагрозы сербскія партызаны і кажуць: — Вельмі многа — сто сербаў за аднаго немца, не па кішні. Але калі кожны серб раней заб'е па аднаму немцу, дык як жа вы, фашысцкія каты, заб'еце сто сербаў за аднаго фашыста? Гатаксам скажам і мы, беларусы: «Узнялася Беларусь»

«Укладальнік зборніка, паўтарыся, «анталогія дружбы», — доктар філалагічных навук, прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Іван Аляксеевіч Чарота. Яго навуковыя, творчы і грамадскі аўтарытэт у справе вывучэння беларуска-сербскіх зносін (не толькі літаратурных!), іх пашырэння, раз-

віцця — трывалы фундамент шчырага сяброўства Беларусі і Сербіі. — У нашай кнізе невыпадкова пераважную большасць складаюць публікацыі пісьменнікаў, — расказвае Іван Чарота. — Як-нік яны больш за прадстаўнікоў іншых прафесій мелі магчымасць выяжджаць за мяжу. На іх у першую чаргу трымалася так званая народная дыпламатыя, прычым не без падстаў, паколькі іх і грамадскі, і прафесійны абавязак — падтрымліваць сумленне. Зноў жа, іх меркаванні мелі асаблівы ваг, а ў рэшце рэшт, нямаючы асноваў, у гэтым, што словы іх насычаліся нармальнымі пацудоўмі. Звернем увагу на тую настрой, што дамінавалі ва ўражаннях, якімі яны імкнуліся падзяліцца. Вось, напрыклад, хто пісаў у Сербіі (дзе на эмігранцкіх хлябах яму давялося пражыць трыццаць гадоў пасля таго, як здарылася Кастрычніцкая рэвалюцыя) Міхал Запольскі: «...Я надта рад, што мне давялося пабыць у Сербіі, пазнаёміцца з сербскім народам, з яго песнямі і жыццём. Тутак ёсць што паглядзець, ёсць чаму навучыцца, тутак аб'явіўся работца працавітым, а заможжы перастае нос зазіраць...»

Да з'яўлення на свет кнігі «Беларусы пра Сербію і Югаславію = Белорусы про Сербію и Югославию» спрычыніўся і Надзвычайны Пасол Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Сербія Уладзімір Чушаў. Ён і выступае ў зборніку з падрабязным расповедам па візіце Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэвіча ў Сербію, пра стаўленне лідара беларускага народа, беларускай дзяржавы ўвогуле да Сербіі.

Літаратурныя стасункі Беларусі і Сербіі ўмацоўваюцца з кожным годам. Вядомы сербскі пісьменнік і выдавец Драган ЛАКЧАВІЧ быў удзельнікам Міжнароднага сімпозіума літаратуры «Пісьменнік і час» у Мінску. З калегамі — Іванам ЧАРОТАМ і галоўным рэдактарам выдавецтва «Мастацкая літаратура» пазам Віктарам ШНІПАМ яму было што абмеркаваць.

Сербію і Югаславію» спрычыніўся і Надзвычайны Пасол Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Сербія Уладзімір Чушаў. Ён і выступае ў зборніку з падрабязным расповедам па візіце Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэвіча ў Сербію, пра стаўленне лідара беларускага народа, беларускай дзяржавы ўвогуле да Сербіі.

Дзякуючы Уладзіміру Чушаўу першы прэзентацыі літаратурнай беларуска-сербскай «анталогія дружбы» прайшлі ў Сербіі, у Белградзе. Спадзяёмся, што і ў Беларусь у кнігі, з любоўю сабранай, укладзенай Іванам Аляксеевічам Чаротам, абдуццёнка нямаю сустрэч з зацікаўленым чытачом. Ігар ЗАДВОРКА.

Родныя даты

«МЫ ЯГО НАЗЫВАЛІ ДЗЯДЗЬКА ЯНКА»

У МІНСКУ АДЗНАЧАЛІ 110-ГОДДЗЕ ПІСЬМЕННІКА ЯНА СКРЫГАНА

«Час робіць усё, што яму прысвае». Гэтыя словы — цытата з дзённіка пісьменніка, па біяграфіі якога можна здымаць поўнаметражны фільм. Лёс незвычайны, і ў той жа час, на жаль, не такі ўжо радкі для таго пакалення беларускай інтэлігенцыі, якое трапіла ў жорны раз'юшанай рэпрэсіўнай машыны. «Звязда» нядаўна пісала аб перыпетых жыцця Яна Скрыгана, пра якія расказала дачка пісьменніка Галіна Скрыган. Яна ж разам з Дзяржаўным музеем гісторыі беларускай літаратуры правяла вечарыну паміж бацькі, прысвечаную яго 110-годдзю.

Галіна Іванаўна, якая распачала вечарыну, адзначыла, што апошнія 10 гадоў, з дня святкавання векавога юбілея Яна Скрыгана, прамільнулі незаўважна. Тым не менш яны былі плённымі ў справе ўшанавання памяці пісьменніка.

«Любымі словамі Срыгана былі смаката, любата, смехата, мілата, пекната, ездзіны (значыць, ездзіць туды-сюды), гнявоў (чалавек у гневе)...»

Адкрыў музейную экспазіцыю ў школе на радзіме таты — у вёсцы Камне, што ля яго родных Труханавіч. Робіцца сайт, прысвечаны жыццю і творчасці Яна Скрыгана. Старэйшы унук Юрась займаецца рэстаўрацыяй хаты ў Труханавічах, дзе нарадзіўся бацька. У выдавецтва «Кнігазбор» з 2005 года выйшла 5 пасмяротных выданняў, якія мы сёння прэзентуем: гэта ўспаміны,

дзённікі, літаратурныя партрэты, якія Скрыган пісаў усё жыццё, — пералічыла Галіна Скрыган. Важнай часткай біяграфіі пісьменніка стала Эстонія, якая дала яму прытулак у самы цяжкі перыяд жыцця: пасля першайсылкі Скрыган працаваў галоўным бухгалтарам на сланцахімічным камбінаце ў горадзе Ківілі.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Эстоніі Анатоль СЦЕПУСЬ, які прысутнічаў на імпрэзе, па-ведамі, што 5 снежня ў Ківілі таксама пройдзе святочнае мерапрыемства ў гонар беларускага пісьменніка.

— Гэта, бадай, адзінае месца ў Эстоніі, дзе ёсць мемарыяльная шыльда нашаму земляку, — адзначыў ён. — У гэтым горадзе ўстаноўлены помнік Яну Скрыгану, — працягнула старшыня Таварыства беларускай культуры Іда-Вірума «БЭЗ» Зінаіда КЛЫГА. — У 1989 годзе стварылася БЭЗ (Беларуска-эстонскае згуртаванне. — Аўт.), і мы даведваліся, што адна наша знаёмая трымае ў хаце кнігі беларускага пісьменніка, які іх падпісаў. Аказалася, што мы жылі з ім у адным доме. Так мы дазналіся, што беларускі пісьменнік Ян Скрыган працаваў бухгалтарам і пакінуў пра сябе добрую памяць сярод людзей. Тры гады мы рыхталіся, каб зрабіць гэты помнік. І эстонскія, і беларускія ўлады паішлі насустрач, і ў 1989 годзе яго паставілі. Гэта вялікі камень, а на ім барэльф, які зрабіў мастак Валер'ян Янушкевіч.

Ян Скрыган, хоць і не меў музычнай аддукцыі, але валодаў выключным слыхам і вельмі любіў беларускую песню. Менавіта таму святуючы вечарыну распачаў артыст Белдзяржфілармоніі Сяргук Доўгушаў, вядомы таксама як саліст гурта «Вурай». Цяга да музыкі пазней правяліся ў даччы пісьменніка, якая стала прафесійным музыкантам, і ў малодшым унuku Ясю — даволі вядомым гітарысц.

Сёння унукі Скрыгана жывуць далёка, але яны даслалі свае відэапрывітання. — Хацелася б узгадаць, што мой дзед быў з той катгорыі людзей, якія стваралі нашу сучасную рэспубліку, нацыю, мову. Яны не вучыліся мове па слоўніках, яны стваралі слоўнікі, грунтуючыся на мове бацькоў. І, нягледзячы на цяжкія выпрабаванні, праз якія прайшоў дзед, ён не азлобіўся. Пры першай магчымасці стаў працаваць дзеля Бацькаўшчыны. І найлепшая памяць пра яго — тое, што

Пра бацьку ўспамінае дачка пісьменніка Галіна Скрыган.

Вечна малады Янка Скрыган.

мы размаўляем на нашай мове і памятаем, хто мы ёсць, — зазначыў старэйшы унук Юрый, які жыве ў Каліфорніі.

Унук Ясь — Ян Скрыган-малодшы — таксама даслаў прывітанне з Германіі: разам з маленькім сынам Данілам яны выканалі на гітары і скрыпцы вясёлую песеньку.

Калі Скрыган вярнуўся ў Мінск, ён адразу актыўна ўключыўся ў літаратурную дзейнасць. Працаваў над стварэннем Беларускай савецкай энцыклапедыі, за што стаў лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі СССР. Супрацоўнік БелСЭ пісьменнік Анатоль ВАЛАХАНОВІЧ успамінаў пра сумесную са Скрыганам працу над выданнем:

— Мы яго называлі «дзядзька Янка», — узгадаў ён. — Скрыган пачаў з беларускай мовы. Трэба было адвясць «небеларускія» словы і перакласці іх на беларускую мову. Калі перакладу няма — прыдумача. Але ніхто не прыдумляў. Скрыган паходзіць са Слуцкіны, а гэта Цэнтральная Беларусь, таму ў аснове энцыклапедыі ўзялі гаворку Цэнтральнай Беларусі. Любымі словамі Скрыгана былі смаката, любата, смехата, мілата, пекната, ездзіны (значыць, ездзіць туды-сюды), гнявоў (чалавек у гневе)... Шмат яшчэ добрых слоў і успамінаў прагучала падчас вечарыны. Апроч знаёмых і калег Скрыгана, на яе прыйшлі студэнты, а значыць, памяць пра пісьменніка працягне жыць і ў наступных пакаленнях. Ну хіба не любата? Дзяна СЕРАДЗЮК. seradzuk@zviazda.by

ды, за што стаў лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі СССР. Супрацоўнік БелСЭ пісьменнік Анатоль ВАЛАХАНОВІЧ успамінаў пра сумесную са Скрыганам працу над выданнем:

— Мы яго называлі «дзядзька Янка», — узгадаў ён. — Скрыган пачаў з беларускай мовы. Трэба было адвясць «небеларускія» словы і перакласці іх на беларускую мову. Калі перакладу няма — прыдумача. Але ніхто не прыдумляў. Скрыган паходзіць са Слуцкіны, а гэта Цэнтральная Беларусь, таму ў аснове энцыклапедыі ўзялі гаворку Цэнтральнай Беларусі. Любымі словамі Скрыгана былі смаката, любата, смехата, мілата, пекната, ездзіны (значыць, ездзіць туды-сюды), гнявоў (чалавек у гневе)... Шмат яшчэ добрых слоў і успамінаў прагучала падчас вечарыны. Апроч знаёмых і калег Скрыгана, на яе прыйшлі студэнты, а значыць, памяць пра пісьменніка працягне жыць і ў наступных пакаленнях. Ну хіба не любата? Дзяна СЕРАДЗЮК. seradzuk@zviazda.by

Фота аўтара.

У першым шэрагу — артыст і рэжысёр Беларускага радыё Алег ВІНЯРСКІ і пасол Беларусі ў Эстоніі Анатоль СЦЕПУСЬ.

...ЛЮБОЎ, НАДЗЕЯ, ЧАРАЎНІЦТВА

(Заканчэнне. Пачатак 1-й стар.)

Першай на сцэну выйдзе канкурсантка з Сербіі. Лена Станменковіч упершыню заспявала падчас хрышчэння свайго брата Іакава. І, мабыць, гэта не дзіўна, бо ў сямі дзятчынкі тата музыкант, а дзед — мастак. У Сафіі яна выступіць з кампазіцыяй, якая называецца «Леніна песня». У ёй дзятчынкі расказвае пра сваё жаданне зрабіць свет лепшым.

Пад нумарам 2 мы ўбачым выступленне прадстаўнікоў Грузіі. Гонар краіны сёлета абараняе гурт The Virus з песняй «Мікніся», галоўны пачылаў якой — не баяцца перамагчы сабе і навокалі. Найстарэйшай яго удзельніца Лізі 12 гадоў. Яна захапляецца музыкой, футболам і спадзяецца стаць спявачкай і мадэллю, калі вырасце. Акрамя яе, у калектыве спяваюць яшчэ тры — 11-гадовая Элен (дапамагае даглядаць сірот і марыць адкрыць дабрачынны фонд), Тако (у 6 гадоў выйграў конкурс прыгажосці і цэлы год быў «прычэсай») і хлопчык Дата (спявае — яго любімае хобі).

Далей нас чакае сустрэча з Лінай Кудзювіч са Славеніі. Гэтая дзятчынкі любіць пісаць песні і спяваць іх. На радзіме стала добра вядомай у 2010 годзе, калі ў 7-гадовым узросце перамагла ў першым сезоне шоу «Славенія мае талент» і ўжо праз год выпусціла свой дэбютны альбом. Сёлета дзятчынкі здабыла новую перамогу — «квіток» на дзятчае «Еўрабачанне», дзе выступіць з песняй «Першае каханне».

Пад нумарам 4 чакаем выступленне сяцёр-блізняч з Італіі. Талент К'яры і Марціны Скарпары прыгожа спяваць заўважліва дзятчынкі, паслухаўшы яго падказку — не пераставаць займацца музыкой, дзятчынкі тры гады таму сустрэлі свайго настаўніка Хрыстыяна Казенціна. Менавіта ён натхніў іх выступаць на міжнародным узроўні. Выступаць яны са сваім другім сінглам «Жывіце».

Пад нумарам 5 чакаем выступленне сяцёр-блізняч з Італіі. Талент К'яры і Марціны Скарпары прыгожа спяваць заўважліва дзятчынкі, паслухаўшы яго падказку — не пераставаць займацца музыкой, дзятчынкі тры гады таму сустрэлі свайго настаўніка Хрыстыяна Казенціна. Менавіта ён натхніў іх выступаць на міжнародным узроўні. Выступаць яны са сваім другім сінглам «Жывіце».

Нідэрланды ўбачым і пачнем пад 5-м нумарам. Сваю баладу «Мільён агнёў» публіцы прадставіць юная спявачка Шаліса. Дзятчынкі жыве ў невялікай вёсцы ў паўночнай частцы Нідэрландаў з мамай, айчымамі і залатымі рыбкамі. На адборы на дзятчае «Еўрабачанне» ў мінулым годзе Шаліса дайшла да фіналу, але толькі сёлета пераканалала

кам і пераможцам шматлікіх вакальных конкурсаў — расійскіх і замежных. Пасля перапынку ў год Македонія зноў вярнулася на конкурс. Краіну на сёлетнім «Еўрабачанні» прадставіць Івана Петкоўская і Магдалена Асексоевіч з кампазіцыяй «Пляцёнкі». Юныя артысты спяваюць у хоры, іграюць у спектаклях, займаюцца танцамі, яны паспелі паказаць свой талент не толькі ў сваёй краіне, але і на розных міжнародных фестывалях.

10-м на сцэну дзятчага «Еўрабачання-2015» выйдзе наш Руслан Аслаў. Мы зможам чарговы раз паслухаць яго «Чараўніцтва». Хочацца шчыра верыць, што пасыл, закладзены ў кампазіцыі, знойдзецца сваіх прыхільнікаў і сярод шматлікай еўрапейскай тэлеаўдыторыі.

Затым убачым выступленне Міка з Арменіі. 12-гадовы Майкл Варасян прадставіць публіцы сваю кампазіцыю «Любоў». Летас Міка пачаў таксама кар'еру на тэлебачанні. Зараз ён вядзе шоу Puzzle. Міка з'яўляецца вылічым прыхільнікам «Еўрабачання» і нядаўна нават выпусціў сваю версію песні Манса Зермерлова Heroes.

Нумар украінкі Ганны Трынчэр будзе 12-м на конкурсе. Ганна з'яўляецца пераможцай і дыпламанткай розных вакальных спаборніцтваў. Яна ў Бога і ў сабе — гэта тое, што дапамагае юнай канкурсантцы ў жыцці, таму і ў сваёй кампазіцыі «Пані з сябе» яна нагадае, як важна быць больш уважлівай адно да аднаго, каб ніякія войны не маглі пазбавіць нас чалавечнасці.

Ад Балгарыі, якая гасцінца прымала сёлета дзятчае «Еўрабачанне», будзе эмагата Габрыэла Ярданава і Іван Станяў. Яны выступяць з песняй «Колер надзеі». У адборачным туры гэтыя канкурсанты набралі аднолькавую колькасць балаў, і цяпер мы зможам ацаніць, як гуцьчы разам іх дуэт. Чакайце яго выступленне пад нумарам 13.

Каміла Ісмаілава, якая нарадзілася і вырасла ў Расіі, на конкурсе будзе прадставіць Сан-Марына і з'явіцца пад 14-м нумарам. Неяк у дзятчынстве дзятчынкі пабывала ў гэтай краіне і была настолькі ўражана, што паабяцала сабе аднойчы звязаць з ёй свайой лёс. Адрэвалі сваю заўлаку на мисцовае тэлебачанне — і рызыка аказалася недарэмнай. Яе песня называецца «Люстэрка».

РУП «Інститут нердвжымкості і оцекні» ізвешчае аб открытым аукціоне по праджае апартаментов і гаражных боксов в г. Сочи, принадлежачих Государственному учреждению «Санаторий «Беларусь» на праве оперативного управления

Table with 4 columns: № лота, Описание лотов, Начальная цена с НДС, р.с. руб., Задаток, р.с. руб. It lists 20 lots of apartments and garages for sale.

ОПИСАНИЕ АПАРТАМЕНТА Апартаменты и гаражные боксы находятся в здании апартаментов, представляющего собой монолитное 13-этажное здание (введено в эксплуатацию в апреле 2015 г.), расположенной в г. Сочи, ул. Политтехничская, д. 62, в одном из самых экологически чистых районов, на крупноточном охраняемой территории Государственного учреждения «Санаторий «Беларусь» в непосредственной близости от государственной дачи «Бочаров ручей».

УСЛОВИЯ К участию в аукционных торгах допускаются индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица без ограничения, вне зависимости от государственной принадлежности, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе, внесшие задаток и представившие другие необходимые документы.

Размер штрафа, уплачиваемый участником аукциона и (или) его Победителем (Претендентом на покупку) в случаях, предусмотренных Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 №609 и согласии о правах и обязанностях сторон в процессе организации и проведения аукциона, составляет 5% от стоимости Объекта (Объектов).

Аукцион состоится 23.12.2015 в 11.00 по мск по адресу: Российская Федерация, Краснодарский край, г. Сочи, ул. Политтехничская, 62, конгресс-зал главного корпуса.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона), предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (Объектами) (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также претенденты на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона), предоставившие копию оригиналов документов, свидетельствующих о гос. регистрации и документа, подтверждающего постановку на учет в налоговом органе; индивидуальные предприниматели — копии свидетельства о гос. регистрации и документа, подтверждающего постановку на учет в налоговом органе; физ. лица — паспорт, подтверждающий физ. лиц — паспорт и доверенность, удостоверяющую нотариально, организацией и физ. лицом (нерезидентом РБ) — легализованные в установленном порядке копии оригиналов документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитной финансовой организацией с датой вступления в силу не ранее, чем за 30 дней до проведения аукциона (русский) язык; представители РБ) — легализованные в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявителей (представителей) предъявлять документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица — документ, подтверждающий полномочия. Подана документов по почте не допускается. Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.